

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 110/03-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť V. Š., bytom P., zastúpeného advokátkou JUDr. R. Z., Advokátska kancelária, B., ktorou namietal porušenie svojho práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 C 812/96 z 31. októbra 1996 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 18 Co 5084/96 z 8. januára 1997 a uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7 C 230/00 z 26. mája 2000 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 429/00 z 31. januára 2002, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť V. Š. v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 C 812/96 z 31. októbra 1996 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 18 Co 5084/96 z 8. januára 1997 o d m i e t a ako podanú oneskorene.

2. Sťažnosť V. Š. v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7 C 230/00 z 26. mája 2000 v spojení

s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 429/00 z 31. januára 2002
o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. mája 2000 doručená sťažnosť V. Š., bytom P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. R. Z., Advokátska kancelária, B., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 C 812/96 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 18 Co 5084/96 a uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7 C 230/00 z 26. mája 2000 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 429/00 z 31. januára 2002. Okresný súd Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 812/96 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 18 Co 5084/96 rozhodol o návrhu rímskokatolíckej farnosti Pruské na vypratanie bytu tak, že návrhu vyhovel. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutie potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3 Cdo 59/97 dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné a dovolanie zamietol. Sťažovateľ podal návrh na obnovu konania, ktorý Okresný súd v Považskej Bystrici zamietol v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne. Sťažovateľ vytýka súdom, že vychádzali iba z rozhodnutí cirkevných orgánov, nesprávne aplikovali ustanovenie § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a tým porušili jeho práva zaručené čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej

zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Podľa právneho názoru ústavného súdu nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ústavy považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti

rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

1. Vo vzťahu k svojmu základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici č. k. 8 C 812/96-64 z 31. októbra 1996 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 18 Co 5084/96 z 8. januára 1997 sa sťažovateľ domáhal ústavnej ochrany až po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty.

Ústavný súd preto jeho sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú (bod 1 výrokovej časti uznesenia).

2. Porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy namietal sťažovateľ aj uznesením Okresného súdu v Považskej Bystrici č. k. 7 C 230/00-23 z 26. mája 2000 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17 Co 429/00-40 z 31. januára 2002.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnenú sťažnosť. Namietat' porušenie svojich práv v konaní pred ústavným súdom sú totiž oprávnené len tie fyzické alebo právnické osoby, ktoré splnili všetky zákonné podmienky spojené s nadobudnutím a uplatňovaním takýchto práv. Z konania o ústavnej sťažnosti sú preto vylúčené také návrhy, keď sťažovateľ nesplnil niektorú zo zákonných podmienok potrebnú pre vznik právneho vzťahu, porušenie ktorého namietal na ústavnom súde. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je jej zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal sťažovateľ (I. ÚS 53/96, I. ÚS 62/96, I. ÚS 20/97).

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda, úloha ústavného súdu na predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Inými slovami, ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa porušenia základného práva na súdnu ochranu, ústavný súd uviedol v rámci svojej rozhodovacej činnosti, že podstata tohto práva spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Ďalej uviedol, že postup súdov v konaní vo veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Nakoniec zdôraznil, že ochranu základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy, pričom ústavný súd súdnu ochranu v konaní o sťažnosti poskytuje iba vtedy, ak porušenie procesným práv účastníkov konania chránených zákonmi (napr. Občianskym súdnym poriadkom) je súčasne aj porušením základného práva alebo slobody upravených ústavou alebo medzinárodnou zmluvou podľa čl. 11 ústavy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti napadol v konaní pred ústavným súdom uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7 C 230/00 z 26. mája 2000, ktorým bol zamietnutý návrh na obnovu konania, a uznesenie Krajského súdu

v Trenčíne sp. zn. 17 Co 429/00 z 31. januára 2002, ktorým bolo potvrdené uznesenie prvostupňového súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné k vyššie uvedenej judikatúre, ktorá je relevantná aj pre danú vec, dodať, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže povoliť obnova konania, patrí do výlučnej právomoci súdu, ktorý o veci rozhodoval v prvom stupni, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 4/00). Len výnimočne by otázka splnenia podmienok konania pred všeobecnými súdmi mohla byť predmetom kritiky zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

S poukazom na vyššie uvedené ústavný súd konštatuje, že v danej veci takýto prípad nezistil. Okrem toho ústavný súd považuje dôvod použitý sťažovateľom za nespôsobilý na povolenie obnovy konania. V návrhu na obnovu konania sťažovateľ uviedol, že je zamestnancom Rímskokatolíckeho biskupstva v Nitre a medzi ním a Rímskokatolíckym biskupstvom v Nitre vznikol pracovný pomer. Podľa názoru sťažovateľa keďže byt je viazaný na výkon duchovenskej činnosti a táto je upravená aj ako pracovný pomer Zákonníkom práce, je potrebné najskôr určiť existenciu a trvanie pracovného pomeru, od ktorého závisí dôvodné užívanie predmetného bytu. Dňa 7. marca 2000 podal sťažovateľ Okresnému súdu v Nitre žalobu o určenie, že medzi ním a Rímskokatolíckym biskupstvom v Nitre je založený pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy a tento pracovný pomer trvá aj naďalej. Preto je daný dôvod na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Dôvodom na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho

poriadku sú dôkazy, ktoré nemohli byť vykonané v pôvodnom konaní. Ústavný súd sa stotožňuje s argumentáciou súdu rozhodujúceho o povolení obnovy, že tieto dôkazy musia byť už v návrhu na obnovu konania preukázané a musí z nich byť zjavné, že v pôvodnom konaní nemohli byť vykonané bez viny sťažovateľa, teda navrhovateľa obnovy konania. Sťažovateľ nepredložil ani neuviedol také dôkazy, vykonaním ktorých by sa mohlo pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci a ani nepredložil žiadne dôkazy, ktoré nemohol bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní. Pokiaľ ide o návrh sťažovateľa o určenie, že pracovný pomer medzi ním a Rímskokatolíckym biskupstvom v Nitre založený na základe pracovnej zmluvy trvá aj naďalej, ktorý podal 7. marca 2000 Okresnému súdu v Nitre, nejde v danom prípade o dôvod pre povolenie obnovy konania. Táto nemôže byť povolená z dôvodu, ktorý ešte len má v budúcnosti nastať – určenie trvania pracovného pomeru – a to ani v prípade, ak žalovaný očakáva priaznivý výsledok konania na Okresnom súde v Nitre pre seba. V danej veci všeobecné súdy konštatovali, že sťažovateľ nesplnil podmienky na povolenie obnovy konania, a ústavný súd konštatuje, že toto rozhodnutie nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. S prihliadnutím na všetky uvedené dôvody podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ v danej veci nemôže s úspechom namietat' porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7 C 230/00 z 26. mája 2000, ktorým bol zamietnutý návrh na obnovu konania, a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 429/00 z 31. januára 2002, ktorým bolo potvrdené uznesenie prvostupňového súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v druhej časti (bod 2 výrokovej časti uznesenia) po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2003